

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/130/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914010447
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavoj Sendecký
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6914010447.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slavoj Sendeckého a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Petra Chovanka, v trestnej veci obžalovaného T. T., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 25. novembra 2015, prejednal odvolanie obžalovaného, proti rozsudku Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 26.05.2015 sp.zn. 2T/115/2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 26.05.2015 sp.zn. 2T/115/2014 bol obžalovaný T. T. uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 12.07.2013 v C. T., na ul. Q., na rodinnom dome č. XXX majiteľky Y. V., ako majiteľ firmy a súčasne zamestnávateľ zaregistrovaný pod obchodným menom T. T. - LP-PLAST s miestom podnikania Štiavnička 206/38, Podbrezová, pri vykonávaní pracovných činností svojmu zamestnancovi M. U. neurčil bezpečný pracovný postup pre manipuláciu so strešnými odkvapovými žľabmi pri výmene pôvodných odkvapových hákov za nové v blízkosti vzdušnej elektrickej prípojky nn z holých vodičov pod napätím, uchytenej na oceľovej konzole na vonkajšej stene, čím porušil § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, zároveň nevykonal oboznámenie zamestnanca o práci v blízkosti elektrického zariadenia, hoci vedel, že na rodinnom dome sa nachádza vzdušná elektrická prípojka, v ktorej blízkosti bolo potrebné vykonať pracovné činnosti a tiež nevykonal oboznámenie zamestnanca o práci na rebríkoch, pomocou ktorých bola vykonávaná pracovná činnosť pri manipulácii s odkvapovými strešnými žľabmi a odkvapovými strešnými hákmi na rodinnom dome, čím porušil ustanovenie § 7 ods. 1 písm. a) zákona č. 124/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov a následne umožnil svojmu zamestnancovi M. U., ako osobe bez elektrotechnickej kvalifikácie vykonať prácu v blízkosti vzdušnej elektrickej prípojky pod napätím, aj keď táto nebola vypnutá a zaistená, čím porušil § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, v dôsledku čoho dňa 12.07.2013 okolo 16.00 hod. pri vykonávaní pracovných činností došlo k zásahu zamestnanca M. U. elektrickým prúdom a k jeho pádu z rebríka z výšky cca 4 m, pri ktorom narazil hlavou na betónový chodník, pričom utrpel pomliaždenie mozgu a vnútrolebečné krvácanie pri zlomenine lebečnej klenby a spodiny, následkom ktorých zranení dňa 14.07.2013 zomrel, pričom pre poisťovňu Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., Cintorínska 5, Nitra, vznikla škoda vynaložením nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť vo výške 7.799,42 Eur a poškodenému M. U., otcovi nebohého vznikli náklady na pohreb a pomník vo výške 2.588,15 Eur.

Za to mu bol uložený podľa § 149 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2,3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu na dva roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovanému uložil nahradiť poškodenému M. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. - L., L. č. XXX/XX, okres F., v zastúpení splnomocnenkyňou JUDr. Danou Ďalakovou, advokátkou so sídlom v Rimavskej Sobote, Daxnerova 2, škodu vo výške 2.588,15 Eur a podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodená strana Dôvera, zdravotná poisťovňa, a.s., Einsteinova 25, 851 01 Bratislava, IČO: 35 942 436 s celým nárokom na náhradu škody, bola odkázaná na občianske súdne konanie.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný T. T.. V písomných dôvodoch uviedol, že s rozhodnutím súdu prvého stupňa nesúhlasí. Zdôraznil, že od začiatku uznesenia popieral skutok, ktorý sa mu kladie za vinu, pretože ako živnostník poslal svojich dvoch pracovníkov dňa 12.07.2013 na ohliadku rodinného domu v C. T. č.d. XXX, majiteľky Y. V., na ktorom sa mali urobiť následne práce, pričom v žiadnom prípade nedal príkaz na vykonanie prác, pretože predmetní pracovníci mali miesto len ohliadnuť a zistiť, aký materiál bude potrebný a následne sa malo určiť, kedy tieto práce budú vykonané. Títo pracovníci i napriek tomu, že nemali povolenie na vykonanie prác, začali ju realizovať, dávali zo strechy dole žľab a M. U. pri tejto práci zavadil žľabom o elektrické vedenie, spadol z rebríka na zem a v nemocnici zomrel.

Poukázal tiež na výpoveď svedkyne Y. V., ktorá na hlavnom pojednávaní potvrdila, že v ten deň, keď prišla z nemocnice domov, uvedení pracovníci boli vo dvore jej rodinného domu a bola prekvapená, za akým účelom prišli, nakoľko jej nikto nič neoznámil. Bolo jej čudné, že prišli okolo obeda a nie ráno, pričom pracovníci sa vyjadrili, že prišli si len miesto obhliadnuť a zistiť, aké práce budú vykonávať a aký materiál na uvedené práce budú potrebovať. Zdôraznil, že svedok K. P. jednoznačne potvrdil, že on ich len poslal, aby si išli miesto obhliadnuť a potvrdil aj skutočnosť, že v žiadnom prípade príkaz na vykonanie prác od neho nemali. Na otázku prokurátora, prečo začali svojvoľne práce vykonávať odpovedal, že keď cúvali s autom do dvora, šoféroval M. U., zachytil bránu, čím poškodil motorové vozidlo, ktoré patrilo firme obžalovaného, a preto z tohto dôvodu na návrh M. U. začali práce vykonávať aj bez príkazu za účelom kompenzovania vzniklej škody na aute. Poznamenal, že svedkovia inšpektorátu práce, K.. R. A. a K.. L. T. na hlavnom pojednávaní vychádzali z obhliadky miesta, z výpovedí svedkov a poukázali, aké zákonné ustanovenia boli porušené zo strany obžalovaného. V tomto smere zdôraznil, že je rozdiel, ak pracovníci mali len vykonávať obhliadku miesta práce, príkaz na túto prácu nemali a bez súhlasu jeho, ako ich nadriadeného začali svojvoľne s výkonom prác, a preto on vlastne nenaplnil skutkovú podstatu prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák.

Keďže súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil jednotlivé dôkazy a ani nebolo jednoznačne preukázané, že pracovníci mali príkaz od obžalovaného na vykonávanie prác, teda konali svojvoľne, navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vydal rozhodnutie, ktorým ho spod obžaloby oslobodí v plnom rozsahu.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako i správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku trpí podstatnou chybou, ktorú nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí a z tohto dôvodu rozhodol o odvolaní obžalovaného na neverejnom zasadnutí v zmysle § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok prvostupňového súdu v jeho odsudzujúcej časti, konkrétne vo výroku o vine nezodpovedá ust. § 168 ods. 1 Tr. por., a preto v tejto časti je napadnutý rozsudok nezrozumiteľný a nepreskúmateľný.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por., orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti, svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por., orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por., ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä, ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhu na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Z vyššie uvedeného ustanovenia teda vyplýva, že každý výrok rozsudku, ktorý obsahuje odôvodnenie, musí byť odôvodnený síce stručne, ale presvedčivo, aby rozhodnutie súdu bolo preskúmateľné. Musí vychádzať z hodnotenia dôkazov v intenciách § 2 ods. 12 Tr. por., t.j. podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či dôkazy obstaral súd, prokurátor, policajt, alebo obvinený, či jeho obhajca.

Z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia vyplýva, že súd len uviedol obsahy výpovedí či už obžalovaného alebo vypočutých svedkov, avšak v ďalšej fáze odôvodnenia sa iba odvolal na ich obsahy bez toho, aby jednotlivé výpovede, ako aj listinné dôkazy, rozanalyzoval a vyvodil z nich záver, či skutok sa stal alebo nie, resp. či skutok spáchal obžalovaný. Takýto postup prvostupňového súdu je v príkrom rozpore s ust. § 168 ods. 1 Tr. por. ako je už vyššie uvedené. Súd prvého stupňa totiž absolútne nechal v úvahu jednak obranu obžalovaného, ktorý od začiatku trestného stíhania tvrdil, že pracovníkov, ktorých poslal do domu majiteľky Márie V., nepoveril výkonom prác, ale títo len mali zistiť na mieste samom, aký materiál bude potrebný na opravu jej domu a až následne sa malo určiť, kedy tieto práce majú byť vykonané. V tomto smere vypovedal aj svedok K. P., ktorý potvrdil skutočnosť, že uvedeného dňa mali spolu s poškodeným len určiť rozsah prác na dome Y. V., avšak neboli poverení zo strany obžalovaného, aby práce aj vykonali. Tieto tvrdenia nevyvracia ani výpoveď svedkyne Y. V., ktorá síce potvrdila skutočnosť, že si objednala práce u obžalovaného, avšak s ňou nebolo konzultované, kedy má skutočne dôjsť aj k oprave jej domu.

Na druhej strane súd prvého stupňa sa opieral predovšetkým o výpovede svedkov K.. U. T. a K.. R. A. - Inšpektorov bezpečnosti práce Banská Bystrica, ktorí však na miesto činu sa dostavili až po udalosti, ktorá bola predmetom obžaloby. Títo svedkovia však nepotvrdzujú a ani nevyvracajú obhajobu obžalovaného, pretože vychádzali len z podkladov, získaných z vyšetrenia príčin závažného pracovného úrazu s následkom smrti, ku ktorému došlo v C. T., okres C. L., 12.07.2013, pri výmene strešných žľabov, ktoré práce realizovali pracovníci firmy obžalovaného.

Vo všeobecnosti je potrebné zdôrazniť, že súd v každej trestnej veci je povinný postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Je potrebné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace tak proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, aby bolo možné vyniesť spravodlivé rozhodnutie.

Je nutné, aby súd dostatočne objasnil vec v takom rozsahu, aby bolo zrejmé, že sa jednak skutok stal, tento vykazoval všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu a aby existoval spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obžalovaný. Ak nie je splnená čo i len jedna z uvedených podmienok, nemožno dospieť k odsudzujúcemu rozsudku. Súd nemôže vyvodzovať náležité zistenie skutkového stavu veci z domniek a hypotéz, čo aj s vysokým stupňom pravdepodobnosti, pokiaľ pripadá do úvahy aj iný priebeh skutkového deja.

Z judikatúry súdov SR možno tiež vyvodiť, že náležité zistenie skutkového stavu podľa § 2 ods. 10 Tr. por. vyžaduje, aby súd svoje rozhodnutie o vine oprel o jednoznačne zistené a ničím nespochybniteľné fakty, ktoré vylučujú akúkoľvek pochybnosť, že sa skutok stal, ktorý je predmetom trestného stíhania, resp., že skutok spáchal obžalovaný.

V danom prípade však súd prvého stupňa v týchto intenciách nepostupoval.

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami, významnými pre rozhodnutie.

Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa sa dôsledne nevysporiadal s výpoveďou obžalovaného, ako aj svedka K. P., odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V novom konaní bude súd prvého stupňa povinný opätovne vypočuť obžalovaného T. T., vysporiadať sa s obsahom jeho výpovedí tak z prípravného konania, ako aj z hlavného pojednávania a vyhodnotiť aj výpoveď svedka K. P., poprípade vykonať ďalšie dôkazy, ak to bude považovať za potrebné a až následne vo veci rozhodne v súlade so zákonom a svoje rozhodnutie aj odôvodní v zmysle požiadaviek zakotvených v ust. § 168 ods. 1 Tr. por.

Keďže odvolanie obžalovaného bolo dôvodné, odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.